

**UCHWAŁA NR XX.150.2016
RADY GMINY BARUCHOWO**

z dnia 30 maja 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy
Baruchowo na lata 2016 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Baruchowo na lata 2016 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baruchowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie dniem 30 maja 2016 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Baruchowo

Jarosław Komorek

Załącznik do Uchwały Nr XX.150.2016

Rady Gminy Baruchowo

z dnia 30 maja 2016 r.

**GMINNY SYSTEM
PROFILAKTYKI I OPIEKI
NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
NA LATA 2016-2020**

***„ Jeżeli społeczeństwo jest chore, to można je uzdrowić wówczas gdy rozpoczniemy leczenie od rodziny”
Joseph Freltndorfer***

W S T Ę P

Rodzina jest pierwszym, najważniejszym środowiskiem w życiu dziecka, dlatego tak ważne jest zachowanie poprawnych relacji między jej członkami. Jako pierwsze środowisko wychowawcze wpływa na osobowość człowieka, jego życie i rozwój.

Rodzina jest miejscem, w którym dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne. To na ich podstawie będzie budować swój własny system norm i zachowań.

Rodzina będąc mikrostrukturą związaną ze społeczeństwem reaguje na zachodzące zmiany społeczne, podlega przemianom gospodarczym, kulturalnym i obyczajowym. Stanowi więc w pewnej mierze odbicie współczesnego społeczeństwa, które wyciska na niej piętno i narzuca określone ograniczenia.

Rodzina jest podmiotem życia społecznego, a harmonijne współistnienie rodziny i społeczeństwa daje optymalne warunki rozwoju człowieka.

Najbardziej istotnym jest zwrócenie uwagi na kwestie dziecka , gdyż wymagają one szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczaniu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Najważniejszym zadaniem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Tymczasem, mimo wysiłków społeczeństwa, sytuacja dzieci i szerzej rodziny w naszym kraju daleka jest od stanu zadowalającego.

Rodzina w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Pomoc natomiast powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje własną aktywność i uczy nowych umiejętności . Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębianie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, spadek dochodów ludności, brak poczucia stabilizacji życiowej, poczucie osamotnienia.

W każdej rodzinie mogą występować problemy socjalne, nie wynikające z nazwy danego rodzaju. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psycho-społeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe. Każda rodzina tworzy własną , niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą

wpływają między innymi : wzajemne stosunki między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowanie członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom.

Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne, ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną czyli taką, która nie potrafi sprostać obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się : alkoholizm, narkomanię, przestępczość rodziców oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Rozdział 1.

CELE I ZAŁOŻENIA SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Ochrona praw rodziny i dziecka.
2. Podejmowanie działań ukierunkowanych na wspieranie rodziny i realizacji funkcji wychowawczych i opiekuńczych.
3. Podejmowanie działań podmiotów publicznych i niepublicznych na rzecz rodzin i dzieci w celu poprawy jakości życia.
4. Edukacja jako podstawowy warunek rozwoju rodziny.
5. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży.
6. Przeciwdziałanie stanom grożącym marginalizacją, degradacją i bezradnością społeczną.
7. Promowanie zdrowego stylu życia.
8. Ochrona dzieci i młodzieży przed zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami i przestępczością.
9. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodzin.
10. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.

Rozdział 2.

FUNKCJONOWANIE RODZINY W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Zadania:

1. Diagnoza środowiska lokalnego i opracowanie informacji na temat warunków życia rodzin z dziećmi, a w szczególności rodzin wielodzietnych.
2. Realizacja programów służących rozwojowi młodego pokolenia i ich rodzin, oraz wzmocnieniu czynników zapobiegających rozpadowi rodziny.
3. Włączenie rodziców w proces dydaktyczno – wychowawczy dzieci poprzez organizowanie zajęć z dziećmi i rodzicami w szkole podstawowej i gimnazjum.
4. Opracowywanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie.

Realizatorzy :

- Samorząd lokalny
- GOPS
- Szkoła
- Stowarzyszenie

Rozdział 3.

WARUNKI MATERIALNO – BYTOWE RODZINY

Zadania:

1. Dokonanie rozpoznania warunków życia rodzin.

2. Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych i borykających się z problemami.

3. Zapewnienie w szczególności dzieciom i młodzieży posiłków w szkole.

4. Udzielenie pomocy rodzinom w wyposażenie dzieci w podręczniki i artykuły szkolne – ze szczególnym uwzględnieniem rodzin wielodzietnych i z osobami długotrwale bezrobotnymi.

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- GOPS

Rozdział 4. EDUKACJA I WYCHOWANIE

Zadania:

1. Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.

2. Realizacja zajęć informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych oraz sposobach zapobiegania i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

3. Realizacja w szkołach (przede wszystkim w gimnazjach) programów i zajęć profilaktycznych z zakresu dewiacji i patologii społecznej.

Realizatorzy:

- Szkoła
- Policja
- GPRPA

Rozdział 5. SPORT I WYPOCZYNEK

Zadania:

1. Wspieranie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

2. Wykorzystywanie gminnej bazy sportowej do celów rekreacyjnych.

3. Wspieranie różnych form turystyki.

4. Wspieranie klubów sportowych.

5. Zwiększanie liczby zajęć pozalekcyjnych z zakresu sportu.

6. Realizacja programów promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom.

7. Zagospodarowanie czasu wolnego.

Realizatorzy:

- Samorząd lokalny
- Szkoły

Rozdział 6. ZDROWIE

Zadania:

1. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (szczepienia ochronne, higiena itp.).

2. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia.

3. Realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole – wady postawy, wady wzroku, prawidłowego żywienia itp.

4. Organizowanie spotkań i pogadanek z udziałem Policji na temat bezpiecznego zachowania się na drodze, w domu, podczas zabawy itp.

5. Opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych.

6. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

7. Wprowadzanie do szkół programów na temat tolerancji wobec osób niepełnosprawnych.

Realizatorzy:

- Szkoły
- Policja
- GOPS
- Samorząd lokalny
- Ośrodek Zdrowia

**Rozdział 7.
ZAGROŻENIA I PATOLOGIE**

Zadania:

1. Wprowadzenie do szkół programów zwiększających poczucie bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży.
2. Promowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych ilustrujących zagrożenia współczesności i radzenia w trudnych sytuacjach realizowanych przy współudziale policji.
3. Promowanie programów profilaktycznych związanych z uzależnieniami (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze).

**Rozdział 8.
POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

1. Opracowany program jest dokumentem, który może podlegać okresowym weryfikacjom i modyfikacjom w niezbędnym zakresie, dostosowanym do zmieniającej się rzeczywistości i przepisów prawa.

Przewodniczący Rady Gminy
Baruchowo

Jarosław Komorek